

innigheid verweven levenssfeer, dat openbare woorden als schendingen van een geheim zouden klinken.

Wat van belang geleeke voor zijne toegankelijkheid, buiten het domein der schilderkunst, kon niemand beter weten of met vrij groote zekerheid vermoeden, dan de vriend die hem gedurende zes en dertig jaren kende; Albert Verwey.

Hoewel hij weinig boeken bezat, zoo deelde Albert Verwey mede, las hij graag en wisselde gaarne van gedachten over het gelezene. Hij had een voorkeur voor Fransche werken en inzonderheid voor dagboeken en levensbeschrijvingen (Delacroix, Courbet, Millet, Vincent, de dagboeken van de Goncourts, de brieven van Flaubert).

Merkwaardig in dit verband, voor de wijze waarop en met welke moeite zijn innerlijke wereld tot mededeelingen kwam, is het vermoeden, dat Verster, hetgeen tot het hart van zijn liefde behoorde, in zich hield.

Wat hem het diepst bewoog, verliet hem niet in woorden. Zoo was, hetgeen hij besprak, zelfs voor zijn vrienden, niet steeds een richtsnoer. Pas veel later merkte Dr. Verwey, dat er één fransch schrijver was, die boven anderen zijn liefde had: Stendhal. Later, bij een gesprek over le Rouge et le Noir, drong het diep tot hem door waarom juist in dezen schrijver een klaarblijkelijke innerlijke herkenning mogelijk was geworden.

„Hartstochtelijke directheid, zóó hartstochtelijk en zóó onmiddellijk, dat ze geen omzwachteling, en geen sentimentaliteit, gedoogde, was Versters eigenheid, zooals ze die was van Stendhal,” merkt Verwey op.

III. VERDEELDHEID EN ZELFBEPERKING.

De jeugtteekeningen van Verster zijn voor een deel zonder onmiddellijk belang omdat ze veelal naar platen en tekenvoorbeelden ontstonden. Toen hij op zijn twaalfde jaar lithografeerde bij Bos, moest hij daar naar allerhande voorbeelden werken, maar zoodra hij zijn gang kan gaan, vrij is van schoolsche volgzaamheid, dan is het eigen leven van waarnemen en weergeven direct zichtbaar.

Als hij acht jaar is teekent hij een kruipend zich even oprichtend kindje met donkere pittige steekoogjes. Het is onzeker nog in de lijn, maar zuiver, argeloos en vol leven. Op zijn dertiende jaar ontstaat het waterverfteekeningetje van het Zwitsersche huisje in Zeist, maar van toenemend belang zijn de teekeningen naar trekossen (15de en 16de jaar). Wat hij van het lithografeeren had geleerd werd in deze teekeningen overgebracht: de nauwkeurigheid, uitvoerigheid en de zorg voor goede afwerking, niets van de summiere trekken van eene impressionistische werkwijze.

Hij gaat nu hoe langer zoo meer tot landschapsschetsen over, maar